

Pinot Noir langs Stillehavskysten

Vinklubben Ganymedes, onsdag 28. januar 2026.

Geir Egil Dahle Øien og Trond Kvamsdal

Først litt om druen ...

- Litt fakta om Pinot Noir
- Pinot Noir's karakteristika
- Pinot Noir - status i dag
- Hvordan best nyte Pinot Noir?

Pinot Noir: Noen fakta (1)

Pinot Noir = «Sort konge».

Tynt skall, druer som vokser tett inntil hverandre, fargeløst druekjøtt.

Eksakt opprinnelse fortsatt ukjent – svært gammel, og del av en bredere familie av Pinot-druer: Pinot *Blanc*, Pinot *Gris* og Pinot *Meunier*.

Også nært beslektet med (har gitt opphav til?) andre druer som Chardonnay, Gamay og Melon de Bourgogne.

PN dominerende røde drue i Burgund siden ca. år 1400 (daværende kong Philip den Tapre likte ikke Gamay ...)

Pinot Noir: Noen fakta (2)

Pinot-familien er kjent for å være utsatt for naturlige mutasjoner, noe som bidrar til å forklare de mange variantene av farge- og smaksprofiler.

Tendens til naturlig mutasjon - gitt opphav til mer enn 1000 (!) ulike PN-kloner, hver med egne unike egenskaper som påvirker vinenes profil.

Klonene er typisk nummererte, og navngitt etter deres opprinnelsessted, f.eks. Dijon, Pommard ....

Unik evne til å "avsløre" terroir: Avhengig av klima, jordsmonn, eksponering osv. varierer kvalitet og karakter på PN-viner gjerne mer enn viner på andre druer.

Pinot Noir: Karakteristika?

PINOT NOIR Body and colour

Current Release Vintage
New World Pinot Noir

Current Release Vintage
Burgundy Pinot Noir

Aged Vintage
Burgundy Pinot Noir

... I tillegg til granateple,
bringebær, asiatiske
krydderier (curry, fivespice),
anis, blodappelsin,
klementinskaal, høstløv,
sopp, dyrepels, barnål, cola
...!

PINOT NOIR AROMA WHEEL

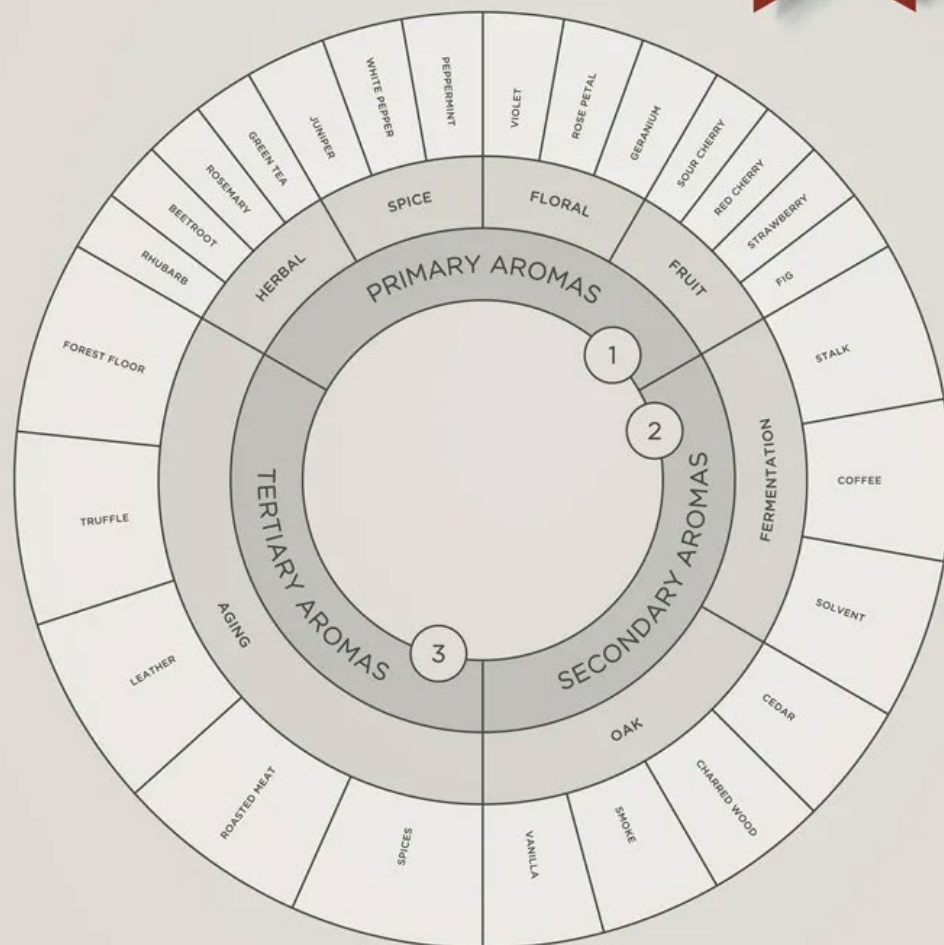
OFFERED BY

CELLIER
DOMESTICA
CA

Sv
Social Vineyard

«Terroir» ...

- Pinot Noir trives best i 'løst' jordsmonn der kalkstein (limestone) er blandet med leire/grus/småstein (mergel, "marl")
- Liker god drenering, næringsfattig jord, kjølige morgener og netter, lange dager med 'myk' sol og ikke for intens varme, lang vekstsesong ...

Pinot Noir

around the world

Pinot Noir: 'Why bother'?

"Pinot Noir... is multi-cloned, thin-skinned, rot-prone, and virus-susceptible; its vinification consists of a tightrope walk between various forms of failure: over- and under-extraction, hardness, hollowness, slenderness, tartness, or (when yields are too high and the wines have been heavily chaptalized) a dull and skulking emptiness"

- Andrew Jefford, "The New France" (M-B 2002)

"A Pinot Noir wine is rarely a blockbuster. Fragrance, finesse and delicacy are the keynotes, not size, muscle and overwhelming tannins. ...Nevertheless, there should be no lack of intensity, grip, depth and complexity... At its best the wine is complex but not puzzling, profound but not didactic, perfect but not intimidating, and magnificent but never anything less than friendly"

- Clive Coates MW, "The Wines of Burgundy" (UCB Press, 2008)

NOMINATED
5
ACADEMY
AWARDS®
INCLUDING
BEST PICTURE
BEST DIRECTOR

**"THE BEST COMEDY
OF THE YEAR."**

— ACCESS HOLLYWOOD

WINNER
2 GOLDEN GLOBES®
INCLUDING
BEST PICTURE
MUSICAL OR COMEDY

PAUL GIAMATTI THOMAS HADEN CHURCH VIRGINIA MADSEN SANDRA OH

SIDEWAYS

*"Oh, its flavours,
they're just the most
haunting and brilliant
and thrilling and subtle
and ancient on the planet."*

— Sideways (2004), on Pinot Noir

Pinot Noir: Før og etter 'Sideways' ...

Hvordan best nyte Pinot Noir?

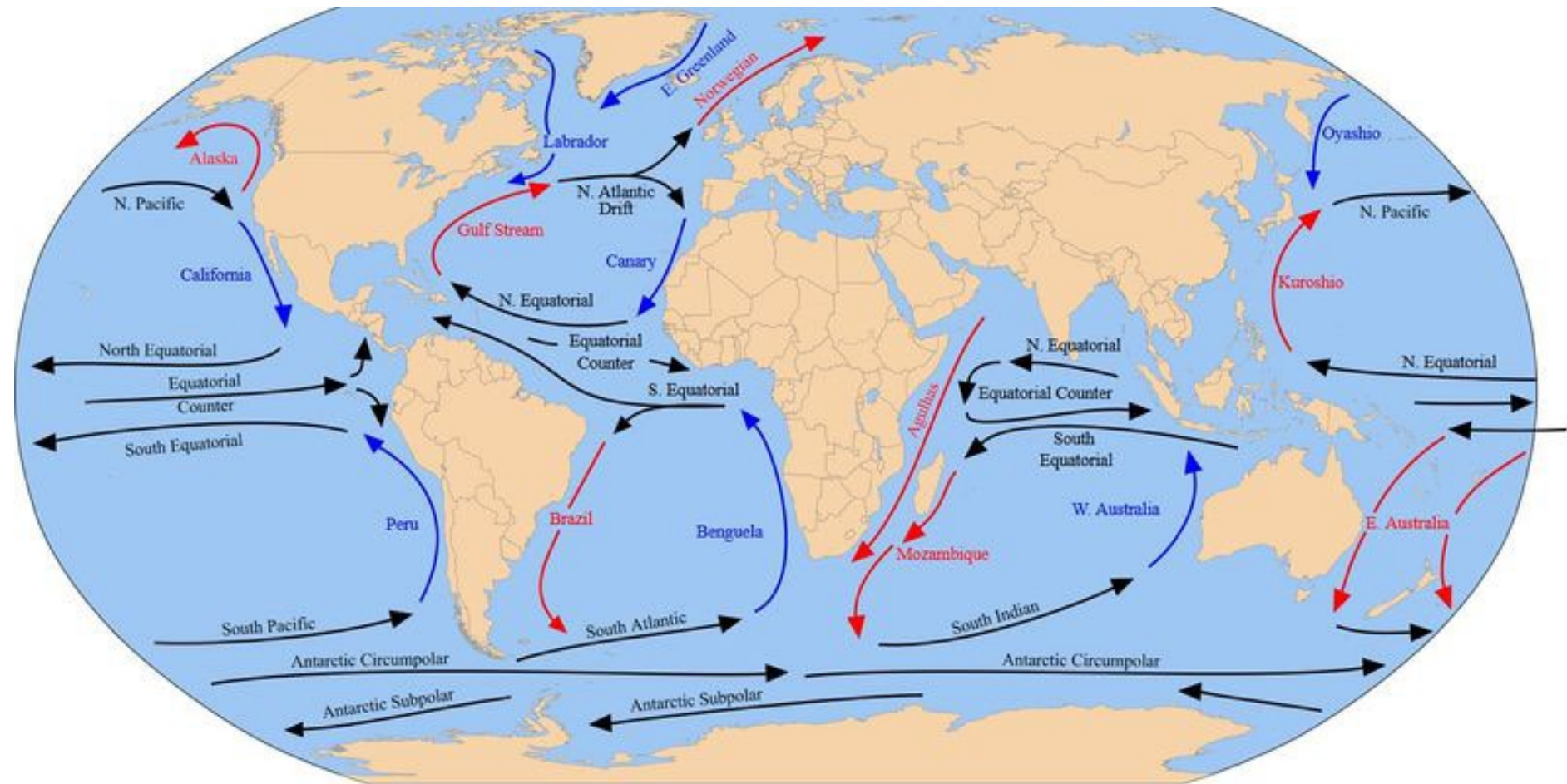
-
- Ikke for varm (14-16 grader)!
  - I store, tulipan-/bolleformede glass!
  - Med nesen dyyypt i glasset... 😊
  - ... og ikke for mye vin i glasset
  - Enten *helt* ung
    - ... eller med “tilstrekkelig” alder
  - Til forbausende (?) mye forskjellig mat! Eller bare til meditasjon ...

Så litt om Stillehavskysten...

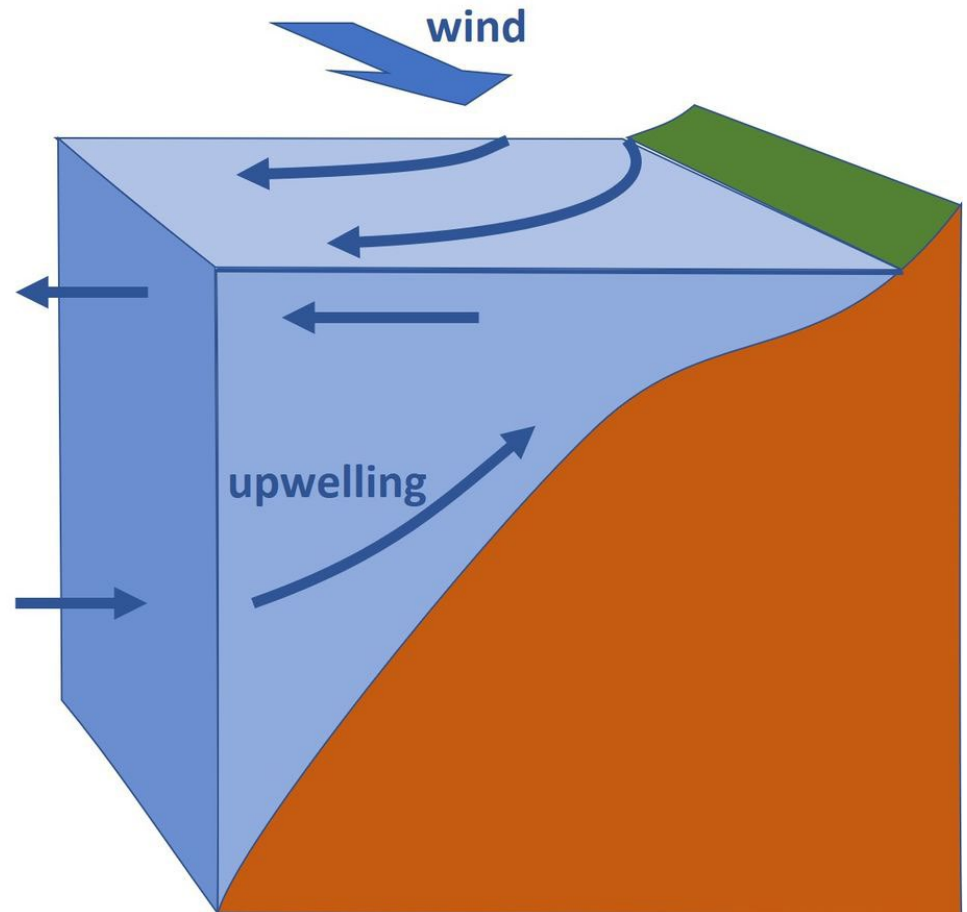

- Litt om havstrømmer
- Litt om oppvelling
- Litt om klima

Havstrømmer

Oppvelling av kaldt sjøvann

I regioner der Ekman-transport bøyer av kystnære strømmer fra land vil en få **oppvelling av kaldt sjøvann fra dypet til overflaten**.

Dette er tilfelle for California-strømmen som har sørlig retning.

*Dette gir kjøligere somre og mildere vintre langs kysten sammenlignet med innlandet, og skaper ofte **tåkebanker**.*

Köppen-Geiger Stillehavskysten

C: Temperert klima (milde temperaturer)

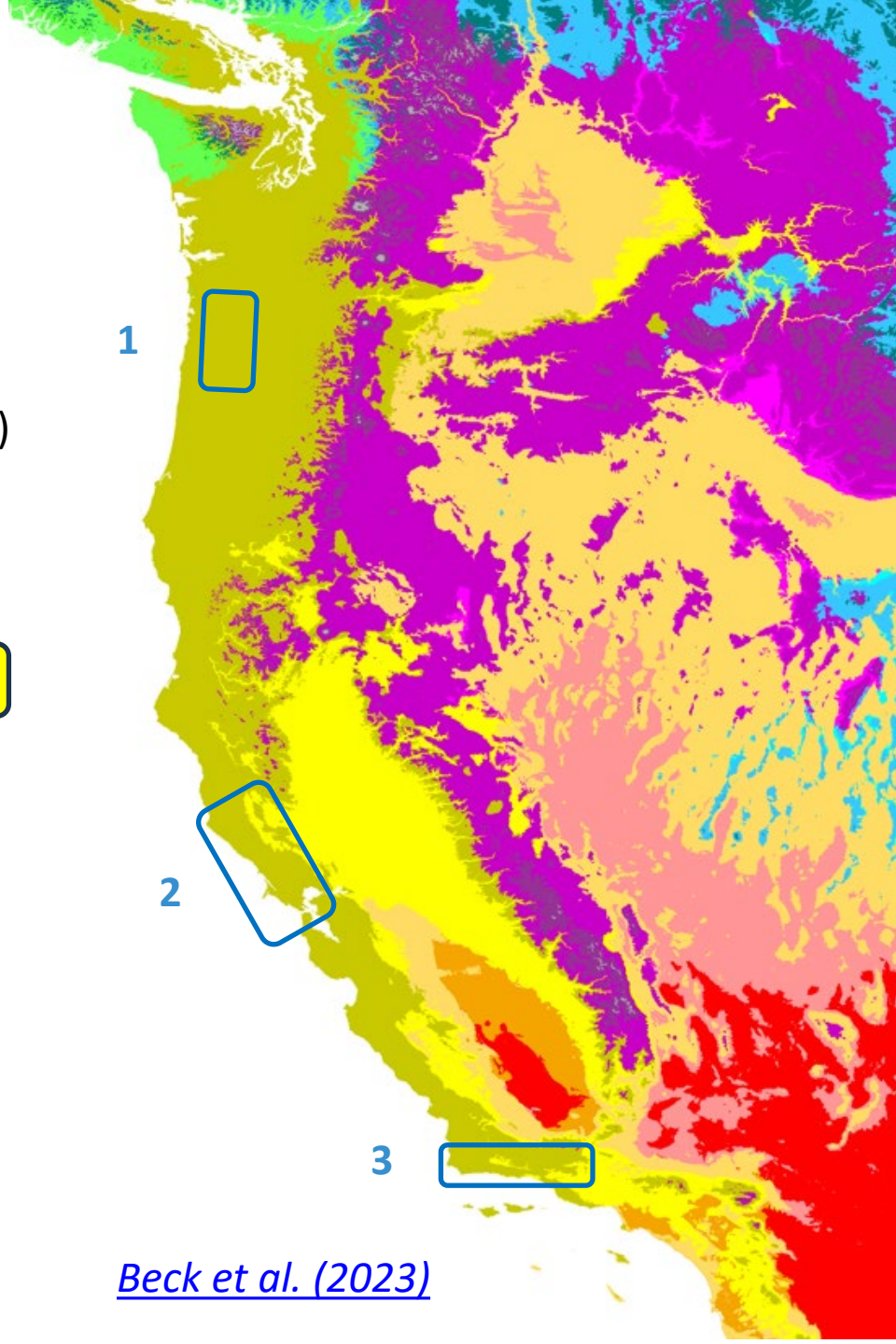
s: Tørr sommer

a: Varm sommer, **b:** Kjølig sommer

Csa: Temperert, tørr, varm sommer

Csb: Temperert, tørr, kjølig sommer

1. Willamette Valley
2. Sonoma Coast
3. St. Rita Hills

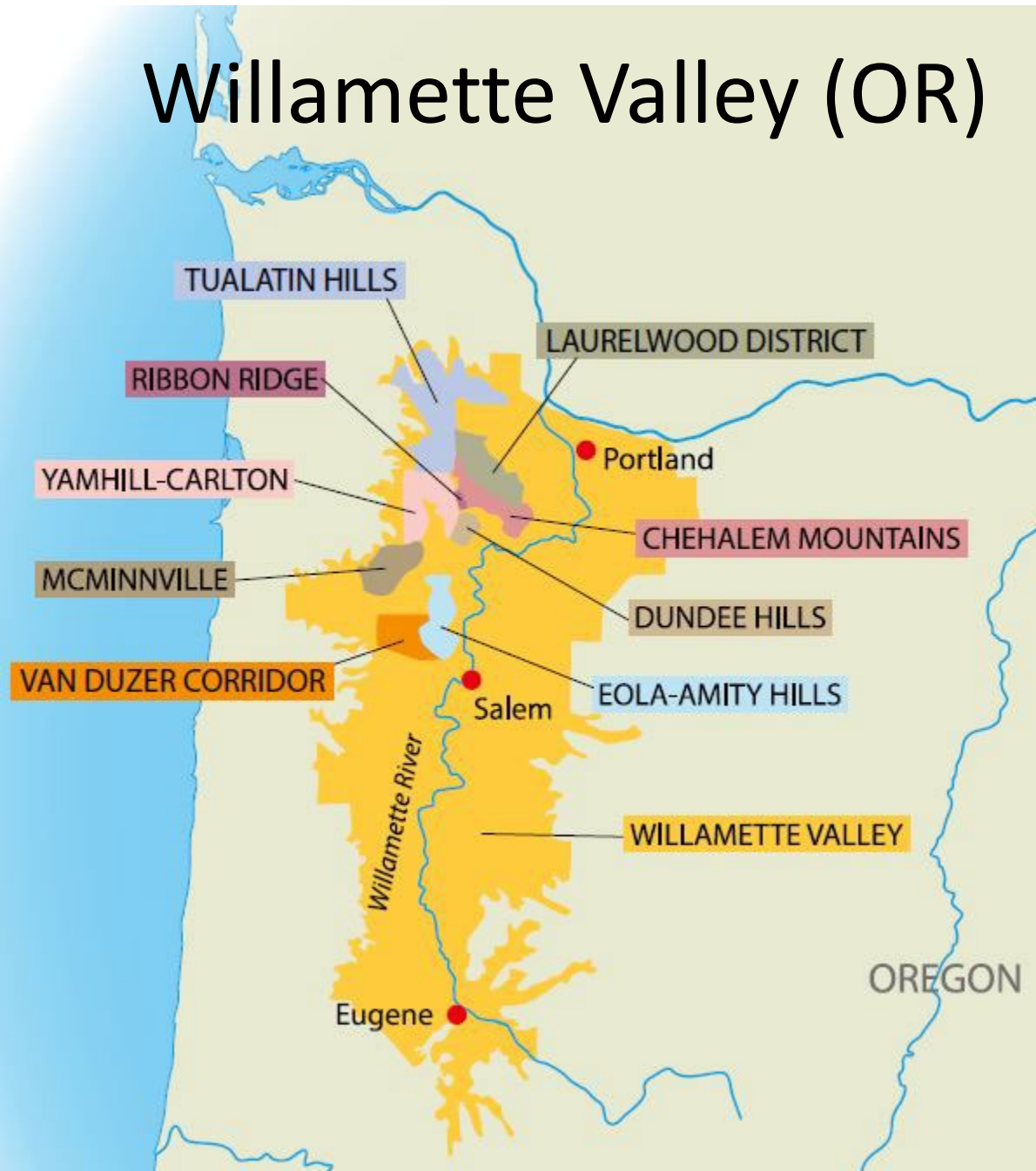

Beck et al. (2023)

WILLAMETTE VALLEY |

Willamette Valley (OR)

Oregon

- 249 000 km²
- 9. største stat i areal
- 4.2 million innbyggere
- 27. største i folketall

- Lokalisert 42°-46° Nord
- WV har *temperert, tørr, og kjølig sommer* (Csb)
- The Eyrie Vinyards plantet de første PN-druer i 1965

Longplay Wine

- Longplay Wine er en liten, familiedrevet vingård etablert av Todd Hansen i 2007.
- Chehalem Mountains AVA
- «*Analog vin for en digital verden*»

Longplay Explicit Lyrics PN 2023 (299,90)

Aroma

Mørk sjokolade, bringebær, og jordbunn.

Smak

Kirsebær, sjokolade med hint av jordbunn.
Frisk fruktig, kompleks, og velbalansert.

Fakta

13,6% alkohol, < 3 g/l sukker, 5 g/l syre.
Storfe, lam og sau, svin.

2023-årgangen hadde lav avkastning, men eksepsjonelt god kvalitet i Willamette Valley.

Elk Cove Vineyards

- Elk Cove Vineyards er en familiedrevet vingård etablert av Pat og Joe Campbell i 1974.
- Yamhill Carlton AVA
- «Målsetting: Håndlaget kald-klima viner på nivå med de beste i verden»

Elk Cove Willamette Valley PN 2022 (379,90)

Aroma

Grønn te og jordbunn.

Smak

Høy fruktkonsentrasjon. Modne tanniner og høy friskhet. Lang avslutning.

Fakta

13,5% alkohol, < 3 g/l sukker, 5.2 g/l syre.

Lyst kjøtt, småvilt, svin.

Wine Spectator: 92 Points & Best Buy for 2023 årgangen

CALIFORNIA |

Carboniste

"In my mind, you don't try to make Bordeaux in Burgundy, that would be silly ... So why are we, in California, trying to make Champagne? The climate is very different, the soil is different, fundamentally we have a different terroir ... So I launched this company as an experiment to figure out what we could be doing in California that's not simply an emulation of Champagne."

Dan Person

Join the Sparkling Revolution

Jacqueline Person

Carboniste PN Rosé Extra Brut 2021 (324,80)

Aroma

Røde bær, guava, markjordbær.

Smak

Modne jordbær, rød frukt, frisk.

Fakta

12% alkohol, 5,5 g/l sukker, 7,5 g/l syre.

Skalldyr, fisk, grønnsaker.

Pinot Noir (75%), Chardonnay (25%).

San Benito og Santa Cruz Mountain.

*Lager musserende vin med mange forskjellige druer:
Albariño, Chardonnay, Gamay Noir, Merlot, Pinot Grigio,
Pinot Noir...*

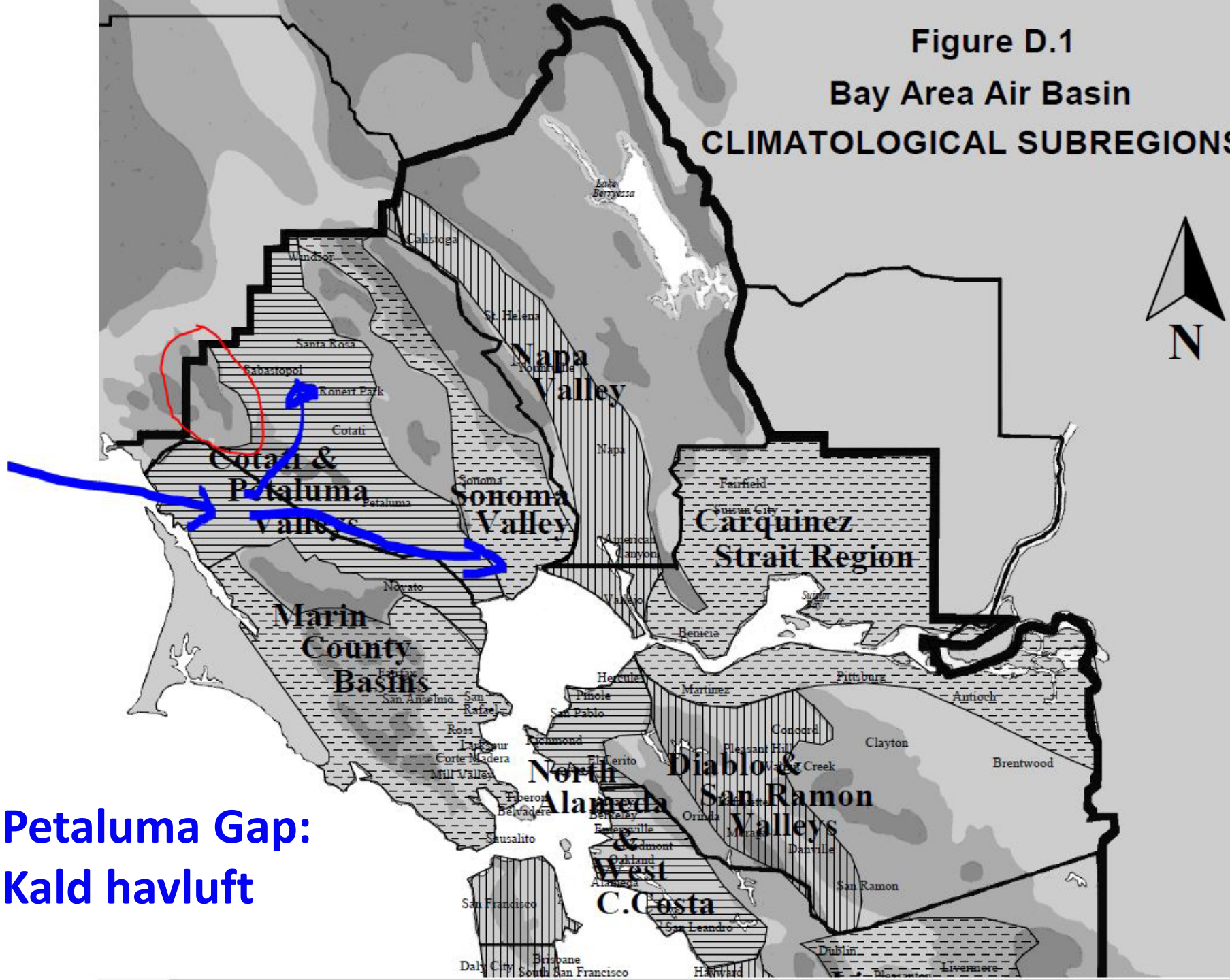
NORD-CALIFORNIA

Meteorologi Nord-California

- Nordvestlig vind medfører om sommeren oppvelling av kaldt sjøvann fra dypet i Stillehavet som kjøler kraftig ned den innkomne lufttemperaturen:
  - Sjøtemperaturen utenfor San-Francisco er i juli **typisk 16° Celsius lavere** enn utenfor Vancouver (Canada).
  - Relativ fuktig og kjølig havluft blir kraftig nedkjølt utenfor kysten av Nord-California og fører ofte til tåke **langs kysten og enkelte dalfører**.
  - På vinterstid dreier vinden mot sør og oppvellingen avtar.
- Petaluma Gap:
  - Kald havluft kommer innover Sonoma helt til Napa Valley og gir et kjølig kystklima et godt stykke fra kysten.

Figure D.1
Bay Area Air Basin
CLIMATOLOGICAL SUBREGIONS

**Petaluma Gap:
Kald havluft**

Cline Family Cellars

- Cline Family Cellars er en familiedrevet vingård etablert av Fred Cline i 1982 (1991).
- Carneros AVA (klima påvirket av Petaluma Gap)
- «*Vinene er laget med respekt for regionen hvor de er dyrket*»

CERTIFIED SUSTAINABLE

As a family-owned winery, sustainability is our priority for many reasons. Fred and Nancy knew they wanted to pass down the winery and vineyards to their children, so they didn't use pesticides and herbicides to grow their grapes. They treated the land with great respect.

Cline is committed to carrying on their legacy in the vineyards and in business practices. In 2018 our vineyards and winery became Certified California Sustainable and Sonoma County Sustainable.

Cline Sonoma Coast PN 2022 (250,00)

Aroma

Aroma preget av røde bær, litt tørket og syltet frukt, urter, skogbunn, nøtt, fat og vanilje.

Smak

Ung, myk og saftig, preg av modne røde bær, litt tørket frukt, fat og vanilje, god fylde og lengde.

Fakta

15% alkohol, 3.3 g/l sukker, 5 g/l syre.

Lyst kjøtt, storfe, svin.

Fred Cline's morfar Valeriano Jacuzzi var en av 7 brødre som er kreditert oppfinnelsen av Jacuzzi (boblebad).

Cobb Wines

- Cobb Wines med vingården Coastland ble etablert av David og Diane Cobb i 1989.
- West Sonoma Coast AVA (klima påvirket av havtåke fra Stillehavet).
- «Her hos Cobb er vi stolte av viner som representerer stedene hvor de ble dyrket.»

Besøk hos Ross Cobb juli 2019

Cobb West Sonoma Coast PN 2023 (579,90)

Aroma

Ung og litt krydret aroma av modne mørke bær, jordbær, litt fat, kamfer og svale urter.

Smak

Saftig, litt sval og balsamisk, preg av bringebær, jordbær og mørke skogsbær, litt fat og urter.

Fakta

13,5% alkohol, <3 g/l sukker, 5,6 g/l syre.

Storfe, lam og sau, svin.

Occidental og Coastland Vineyards

Ross Cobb var vinmaker (2009-2015) hos Hirsch og bidro sterkt til å styrke renomméet til Hirsch.

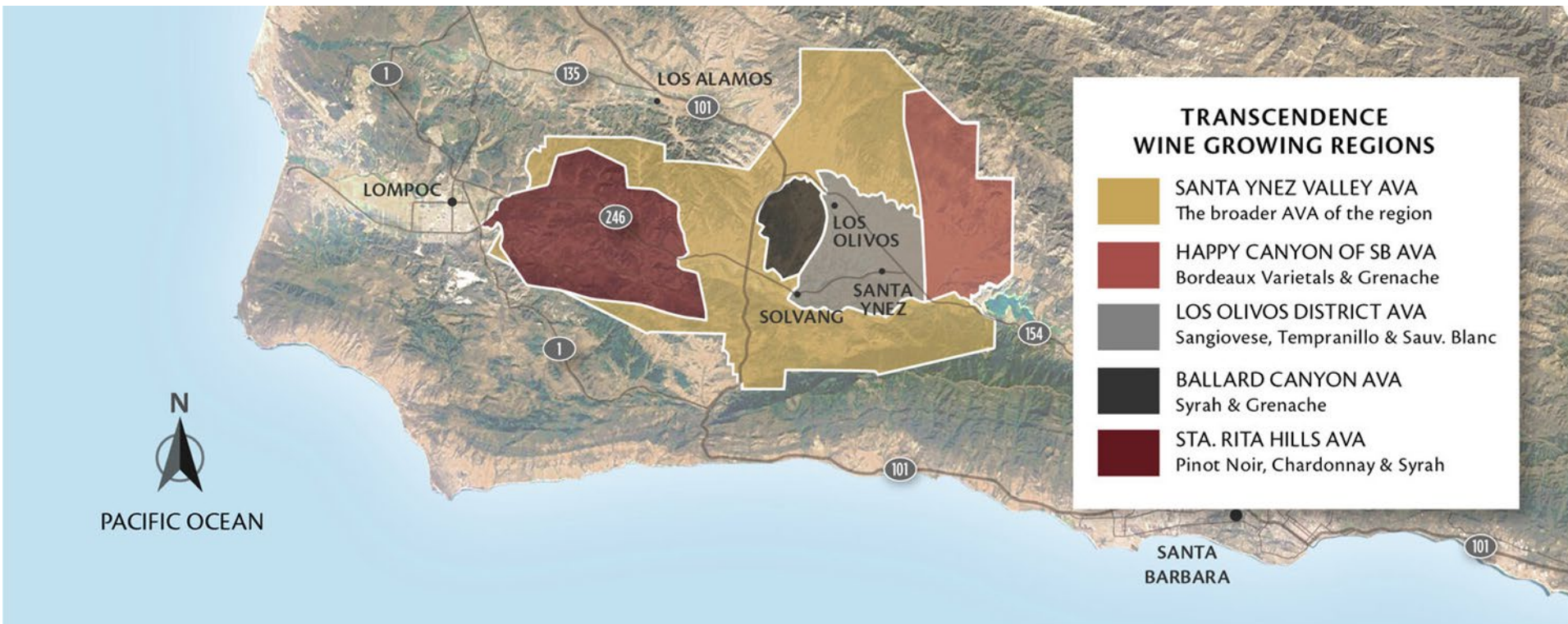

STA. RITA HILLS AVA

Santa Ynez Valley

- Vest-øst orientering gir åpning for kjølig havtåke –
Temperaturen stiger østover med 1° F pr miles

<https://www.transcendwines.com/viticulture>

Sanford Winery

- Sanford Winery ble etablert av Richard and Thekla Sanford i 1971.
- STA Rita Hills AVA (klima påvirket av kalde luftstrømmer fra Stillehavet)
- *«Sanford Estate Vineyards dyrkes og høstes i mer enn 40 individuelle blokker, noe som lar oss fremheve de subtile jordvariasjonene og mikroklimaet i både dyrking og vinifikasjon.»*

Sanford Sta. Rita Hills PN 2022 (359,90)

Aroma

Nyansert, fruktig og litt krydret aroma av modne jordbær, bringebær, litt fat, skogbunn og urter.

Smak

Litt utviklet, saftig og nokså myk, preg av modne bringebær, markjordbær, litt fat og krydder. Lang ettersmak.

Fakta

Sanford & Benedict Vineyard (42%), La Rinconada (58%)

13% alkohol, < 3 g/l sukker, 5,8 g/l syre.

Storfe, lam og sau, storvilt.

Vingården Sanford & Benedict er der en startet å plante kald-klima druer i Sta Rita Hills AVA og ble behørig nevnt i Sideways.

Chanin Wine Co.

- Chanin Wine Co. ble etablert av Gavin Chanin i 1971.
- STA Rita Hills AVA (klima påvirket av kalde luftstrømmer fra Stillehavet)
- *«Fokuset er å lage balanserte viner med lavere alkohol enn det California ellers har vært kjent for historisk sett.»*

Chanin Sta. Rita Hills PN 2023 (400,00)

Aroma

Ungt preg av modne røde og litt mørke bær, innslag av urter, anis og fat.

Smak

Ung, myk, saftig og bærpreget, innslag av markjordbær, bringebær, litt fat, krydder og svale urter.

Fakta

13% alkohol, < 3 g/l sukker, 6 g/l syre.

Lyst kjøtt, storfe, storvilt.

Chanin begynte sin vinkarriere i feriene, hvor han tilbrakte tid hos Au Bon Climat og Qupé. Etter endte studier reiste Gavin til Italia og Burgund, hvor han fikk inspirasjon til hvilken retning han skulle ta sin egen vinproduksjon.